

Przygotowania przedwyborcze.

Warunki stronnictwa katolicko-ludowego

Odpowiedź na zaproszenie chadecji do boku katolickiego.

WARSZAWA, 27 XI. tel. mł. Zarząd główny stronnictwa Katolicko-ludowego w odpowiedzi na propozycję Chadecji w sprawie utworzenia bloku katolickiego opartego na wskazaniach listu pasterskiego wystosowanego do zarządu głównego Chadecji obzerne pismo, w którym wymienia warunki na jakich stronnictwo Katolicko-ludowe mogłoby do tego bloku przystąpić.

Przedewszystkiem ci, którzy przystępują do Bloku Katolickiego muszą wyraźnie się oświadczyć i zobowiązać iż w całej następnej działalności podczas nadchodzącej kadencji parlamentarnej będą się trzymać zasad katolickich, w przeciwnym bowiem wypadku, blok taki byłby spółką wyborczą wyszukującą tylko hasła katolickie i zaufanie szerokich warstw katolickich.

W dalszym ciągu zarząd stronnictwa Katolicko-ludowego uważa, iż podstawą bloku może być zgodna z duchem wskazań listu pasterskiego koncepcja jaknajszerszego ujęcia bloku gdyż w innym wypadku Blok katolicki byłby odgraniczeniem koncepcji 8-ki z wyborów w roku 1922 co byłoby niebezpieczne dla sprawy katolicyzmu w Polsce. Wreszcie jeżeli chodzi o stosunek takiego bloku do rządu, to zdaniem stronnictwa Katolicko-ludowego musiałby on ustosunkować się w sposób wyraźny do rządu i jego polityki a przystępowanie do bloku powinni stwierdzić swój zyczliwy stosunek, który udektamentować następnie powinni postępowaniem i akcją danej organizacji i jej ludzi.

Do bloku poza tym przystąpić mogą tylko te jednostki, które nie podlegają ciężkim zarzutom dorobienia się w sposób nieuczciwy z godnością. Tylko pod temi warunkami Stronnictwo Katolicko-Ludowe gotowe byłoby przystąpić do wielkiego Bloku Katolickiego którego powstanie uważa za rzecz bardzo pożyteczną.

Kresowy polski Komitet wyborczy.

Zawiazany we Lwowie na sobotnim zebraniu wszystkich stronnictw polskich komitet wyborczy na terenie trzech województw małopolskich, rozpoczyna dziś obrady.

W skład jego wchodzi hr. Badeni (prawica narodowa), prof. Bryła b. poseł (chadecja), b. senator ks. Czartoryski (Ch. N.), b. poseł inż. Kosydarski P. S. L. (Piast grupa Bojki), Koryłowski (monarchizm), Nawak-Przygda (zespół stu, odłam N. D. z kierunkiem rządowym), b. poseł inż. Posacki (P.S.L. Piast), dr. Próchnicki (Zw. Lud.-Nar.), dr. Rus (polacy moższewskiego wyznania), b. poseł inż. Siwinski (str. Chłopskie), b. minister Stęśłowicz (zjednoczenie gospodarcze), p. Strusiński (Z. Naprawy Rzeczypospolitej), prof. Tokarski (str. pracy).

Komitet pracuje przy współdziałaniu rządu.

Krytyczna sytuacja bloku mniejszości.

Der Moment stwierdza, iż sytuacja bloku mniejszości jest nieświeżona. Wśród poszczególnych mniejszości panuje ogromne rozbieżności, skutkiem czego w rezultacie mniejszości nie otrzymać mogą mandatów, niż gdyby każda z nich szła do wyborów z osobną. Ukraińcy, najlicniejsza mniejszość w Polsce rozbiła się aż na 15 partii i partycje, które się nawzajem żarliwie zwalczają, a z których do bloku mniejszości przystąpiło tylko Udo. Stronnictwo to posiada największe wpływy w Małopolsce Wsch. ale tam żydzi nie należą do bloku mniejszości. Na Wołyniu, gdzie Żydzi i Ukraińcy mogliby sobie nawza-

Białoruski ludowy komitet wyborczy.

W sobotę, dnia 24 grudnia odbyła się konferencja Białoruskiej Rady Narodowej i pokrewnych jej organizacji. Na konferencji tej został utworzony centralny ogólnobiałoruski ludowy komitet wyborczy. W skład tego komitetu weszło 5 osób z centrum i 30 z powiatów województw Wileńskiego i Nowogródzkiego, w tem 20 gminnych radnych. Następnie uchwalono przystąpić do zorganizowania komitetów wyborczych w poszczególnych okręgach, powiatach i gminach.

Ukończenie prac nad spisami wyborców.

Z dniem wczorajszym Magistrat m. Wilna zakończył prace nad spisami list ludności m. Wilna, uprawniając do głosowania przy wyborach do Sejmu i Senatu. W dniu dzisiejszym

zjazd instruktorów i pełnomocników, zwolany przez Białoruską Radę Narodową, z powiatów Wołyńskiego, Lidskiego, Mołodeczńskiego i Nieświeskiego. Ustalono został podział na rejony i program prac przedwyborczych oraz zasady tworzenia komitetów obwodowych, gminnych i powiatowych.

W trakcie obrad stwierdzono zupełny zanik wpływów „Wyzwolenia” oraz absolutną niepopularność samej idei bloku mniejszościowego.

Absolwent Instytutu Pedagogiki Specjalnej,

rutynowany pedagog podejmie się lekcji dla dziecka ociemniałego. ul. Chocimska 31 m. 1. Od g. 3ej—5ej.

Niedosłże powstanie w Odesie.

Wykrycie wielkiej organizacji antybolsewickiej.

Z Mińska donoszą: Dopiero teraz opublikowano w pismach sowieckich wiadomości, że w Kijowie i Odesie. Według tych oficjalnych danych w Kijowie aresztowano 6 osób należących do organizacji antybolsewickiej monarchicznej, która z mierzaki dokonała szeregu aktów terrorystycznych. Poza tem pracowali na usługach obcych wywiadów. W Odesie istniała podobna organizacja p. n. „Drużyna Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza”. Członkowie organizacji skłaniali się do przewrótów w b. wojskowych carskich i studentów. Organizacja ta poza aktami terroru miała przygotować powstanie zbrojne przeciwko Sowietom na południu Rosji. Rozpowszechniła ona odezwy antybolsewickie po wsiach i miastach Ukrainy. Na czele tej organizacji stał niejaki pułkownik Zmiński. W związku z wykryciem fery aresztowano o tatho jeszcze 3, a następnie 5ciu członków organizacji. Wydawane przez organizację odezwy podpisywane były przez anonimowy „Blok opozycyjny”. Kilkaś podobnych odezw rozpowszechniono w Kijowie i Odesie.

Modus vivendi między Czechami a Watykanem

PRAGA, 27 XII. Pat. Prasa podaje, że modus vivendi zawarte między Czechosłowacją a Watykanem zawiera następujące punkty: mianowanie biskupów i regulacja granic diecezji, sprawa wiat narodowych co do których poczyniono ze strony Watykanu zastrzeżenia, aby były one na przyszłość wolne od prowokacji i urażania uczuć religijnych katolickich. Sprawa szkolna nie była omawiana przy zawieraniu modus vivendi, ponieważ dotychczas jeszcze nie została ona w Czechosłowacji uregulowana.

Napad na Adolfa Nowaczyńskiego

W dniu 23 bm. o godz. 6.30 na ulicy Obozowej na Woli dokonano krwawego napadu na Adolfa Nowaczyńskiego. Jak stwierdziło dochodzenie sprawców napadu było trzech.

W toku tego dochodzenia zbadano Karolinę Naziembię, zamieszkałą Rawską 11, która była niejako naocznym świadkiem wypadku.

Otr. jak brzmiał relacja: szłam około godz. 5.30 pp. w sobotę do kina ul. Obozowa, gdy po schodziłam do fabryki Peterko (Obozowa 43) minął mnie samochód, który miał latarnie zgaszzone, a tylko czerwone światelko z tyłu, ja zesłam wówczas z drogi, samochód wykręcił na lewo, wyjechał na gminianki—i zatrzymał się; usłyszałam wówczas liczne głosy i zobaczyłam kilka postaci, które wyszły z samochodu, usłyszałam jak ktoś wołał: Frank. Potem usłyszałam nagle rozszalałe jęki i dojrzałam człowieka, który czołgał się po ziemi, wołając: «Ratunku, gdzie jestem! Nie mam oka... To Polacy! Takie mam światła! Zaczęłam i ja wtedy krzyczeć, auto zaraz odjechało, a ja podeszłam do leżącego na ziemi człowieka i podprowadziłam go do fabryki Peterki, gdzie w dalszym ciągu zaopiekowali się nim robotnicy, przenosząc okrwawionego do sklepu na Obozową pod Nr. 19-ty, skąd wezwano pogotowie. Numeru samochodu nie dostrzegłam.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy w stanie zdrowia p. Nowaczyńskiego, znajdującącego się w lecznicy „Onega”, na szczęście nastąpiło pewne polepszenie i jest również nadzieja uratowania zagrożonego oka.

Proces o zamordowanie ś. p. kuratora Sobieskiego.

LWÓW, 27—XI. Pat. Dnia 24 stycznia 1928 r. rozpoczęcie się przed lwowskim sądem karnym, jako trybunałem przysięgłych, proces o zastrzelenie kuratora ś. p. Sobieskiego. Na ławie oskarżonych zasiadło 17-u ukraińców oskarżonych o zbrodnię zdrady głównej i szpiegowstwa. Dwuch z nich połączono prokuratorem do odpowiedzialności za zamordowanie ś. p. kuratora Sobieskiego. Rozprawa potrwa około 21 dni i będzie częścią toczyła się przy drzwiach zamkniętych. Oskarżenie będzie popierał prok. Laniewski. Procesem będzie kierował sędzia Angielski.

Tajemnicza śmierć znanego sportowca.

KRAKÓW, 27 XII. PAT. W pobliżu Bochwi, w majątku Mała Wieś, znaleziono onegdaj powieszzonego na drzewie własnego mieszkania właściciela dóbr Stefana Popiela niedającego oznak życia. Popiel był znanym w Krakowie i całej Polsce sportowcem. Przez długi okres czasu pracował jako bramkarz w Crakowie wybijając się na tem stanowisku na europejskiego zawodnika. Popiel był odznaczony kilkakrotnie w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Policja prowadzi jaknajenergiczniejsze śledztwo w tej tajemniczej aferezie.

Strasliwy wybuch w Tien-Tsinie.

PEKIN, 27—XII. PAT. W północno-chińskich składach centralnych Standard Oil Comp. w Tien-Tsinie wszystkie zbiorniki wyleciały wczoraj wieczorem w powietrze. Całe miasto otoczono jest chmurami czarnego dymu. Wiele domów uległo zniszczeniu. Katastrofa ta spowodowała eksplozję pobliskiego składu amunicji Licba ofiar jest narażona niesłana. Szkody obliczają na około 50.000.000 dolarów. W całym Tien-Tsinie panuje panika, zachodzi bowiem obawa rozszerzenia się ognia Standard Oil Comp. zmuszone zostało skutkiem tej katastrofy do wstrzymania swej działalności w północnych Chinach.

Wiosna w Serbji.

BIAŁOGÓRÓD, 27—XII. PAT. Od dwóch dni panuje tu wiosenna temperatura. Termometr wskazuje +15o Cels. Z powodu nagłego tajania śniegu wzbrząły rzeki Drina i Sava, których wylew wyrządził w wielu miejscach znaczne szkody. Poziom wody podnosi się jeszcze.

Tancerka ofiarą ognia

BERLIN, 27 XII. PAT. Znana tancerka rytmiczna Lucja Kiesselhausen, która uległa wczoraj wskutek wypadku benzyny przy czyszczeniu rękawiczek ciężkiemu poparzeniu umarła dzisiaj o godz. 6 po południu nie odzyskawszy przytomności.

Boże Narodzenie w Rosji.

Rosja oficjalna świąt Bożego Narodzenia oczywiście nie obchodzi, ale pomimo to w całej Bolszewji panuje w czasie od 24 go do 27 go grudnia nastrój prawdziwie świąteczny. Chodzi o to, że rząd pod naciskiem opinii publicznej zmuszony był uroczyste te święta i nadal zachować, a uczynił to w sposób bardzo dowcipny, zaprowadzając nowe święto podwójne pod nazwą „dni odpoczynku”. W ten sposób i wilk jest syty i owca cała, gdyż ludność ma możność obchodzenia święta Bożego Narodzenia, a rząd formalnie święto kościelne skasował. Mieszkańcy miast obchodzą Boże Narodzenie według nowego stylu, na wsi natomiast, gdzie ludność jest konserwatywna, utrzymała się po dziś dzień zwyczaj świętowania o dwa tygodnie później. Z tego względu zaprowadzenie przez rząd „dni odpoczynku” posiada właściwie znaczenie bardzo problematyczne, gdyż większość ludności święta oficjalne najzupełniej ignoruje. Rewolucja bolszewicka, która ogniem i mieczem zdołała przeforsować w Rosji rozmaite punkty swego programu, na tem polu poniosła klęskę zupełną.

Również charakter obchodu Bożego Narodzenia nie różni się w Rosji sowieckiej prawie w niczem od obchodu święta tego w czasach przedwojennych. Istota rosyjskiego Bożego Narodzenia polega na osobliwym charakterze uroczystości zarówno kościelnych jak i domowych. Starej tradycji ludu rosyjskiego nie zdołały zniżyć najbezwzględniejsze nawet zarządzenia rządu bolszewickiego. Jeszcze w roku ubiegłym uskarżała się prasa sowiecka, że nawet organizowani komuniści kupowali w dzień wigilii roku rewolucji choinki, a kiedy zwracano im uwagę, że tego czynić nie należy, odpowiadali, że robia to „dla dzieci, które płaczą, widząc choinkę w rodzinach niekomunistycznych”.

Zupełną oznaką świąt Bożego Narodzenia w Rosji przedwojennej był flagi państwowe, które przez

Pogrzeb Jadwigi Przybyśewskiej.

KRAKÓW, 27 XII. PAT. Wczoraj po południu odbył się na cmentarzu rakowickim pod Krakowem pogrzeb ś. p. Jadwigi Przybyśewskiej, do której ciężkości uroczystości świątecznych przemieścił się do ognisk domowych i stracił charakter dawnej oficjalności.

Towarzystwo Akcyjne Ubezpieczeń „VITA” w Warszawie.

Centrala: ul. Fredry Nr. 2

poszukuje na Okręg WILEŃSKI ustosunkowanego reprezentanta

(Dyrektora Oddziału) na pensję i prowizję. Oferty prosimy nadsyłać do Centrali de Warszawy pod wyżej wskazanym adresem.

Dom Bankowy N. KLECK i J. LEWIN

ZOSTAŁ PRZENIESIONY

do nowego lokalu

przy ul. WIELKIEJ Nr. 14 (vis a vis poczty)

Biblioteka

A. G. SYRKINA, Wielka 14.
Książki w jęz.: polskim, rosyjskim, francuskim, angielskim i niemieckim.
WSZYSTKIE NOWOŚCI.

Szlagier sezonu!

Księżniczka Czardaszka
z udziałem przepięknej
Liany Hajd
w tych dniach
w kinie „HELOS”.

W wielkim wyborze
ramy gotowe i na obstalunek
W. BORKOWSKI
Mickiewicza 5. Filja — to Jafiska 1.

Na gwiazdkę!

wielki wybór pluszu, aksamitu, jedwabi, wyrobów wełnianych, sukien, białych. Przy zakupach świętecznych udzielamy od 10—35 proc. rabatu

„Manufaktura Łódzka”

WIELKA 21.

MAŁO deserowe kilo 8.60, SBR z m. Raków w p. Dziesięchowkiego kilo 4.40 poleca J. ZWIEDRYŃSKI Wileńska 28, tel. 12—24.

Do poważnego domu handlowego poszukujemy jest energiczny, rutynowany i solidny handlowiec, mający za sobą dobrą praktykę i umiejący odpowiedować. Oferty do Biura Reklamowego, Garbarska 1, pod „Rutyna”.

Trepiet maława piered balszim.

Rozumienie wymaga postępu skolonizowane z przywiązaniem do piękna przeszłości warunkiem jest życia i zdrowia w każdym społeczeństwie.

Piękno przeszłości nazywamy tradycją. Przeciwnie tradycją nazywano stawała politykę Polski niepodległej, tem samem pozbawiano ją siły moralnej, której nie zastąpić ani reformy rolnej i progresje podatków, ani pogroźki w stronę Niemiec, ani ukłony niskie przed Sowietami, ani krzykactwo partyjniczek czy tak zwane szanacyne.

W atmosferze tej jałowiały umysły i dusze, zwłaszcza dusze młode. Konkretnym wyrazem są imienia wielkich duchów, wodzów narodu. Zwykliśmy je łączyć z ideą posłannictwa narodowego. Niestety, wprowadza ona łatwo na manowce szowinizmu, nie możemy jej jednak pomijać milczeniem, gdy ja, jak właśnie u nas, narzucają i nakazują warunki geograficzne i historyczne. Racja bytu Polski w oczach świata stanowiła od zarania jej dziejów to, że przedmurzem była chrześcijaństwo. Stał się na straży Europy przeciw Tatarom, Turkom, potem przeciw Rosji Carów — i dziś, aby w zgodzie być z przeszłością i sumieniem, powinniśmy stanąć przeciw bolszewizmowi.

rozjuszono zwierzę, gdy zaś rozjuszono zwierzę dokona dzieła zniszczenia, wówczas należy na nie jarmoz, umiejętnie przerobić tygrysa w pokorne bydlę, jakim powinien być obywatel przyszłej komunistycznej krajowi, w tem, apatycznie zrozpaczeniu odbywający gwałtowny przymusowej pracy pod biczem dozorczy — oto jest cel, który sobie postawili władcy dzisiejszej Rosji.

Ale kto sobie z tego zdaje sprawę, kto o tem myśli?

Sucha, katkowatologiczna koncepcja, wyległa w mózgu żyda Marksa i kilku jego współpłemników, koncepcja w swoim materialistycznym symplizmie łatwo trafiająca do głowy każdego malkontenta, ogarnęła prostolinijne umysły rewolucjonistów rosyjskich i okazała się doskonałym młotem, rozwalającym potężne mury caratu.

W przyzwyczajenie zaś nasze weszło, stało się niemal odruchem, każdy nowy typ ustroju społecznego po-czytywać za postęp. Węć bolszewizm ostatnim jest słowem postępu, komunistyczna kategoria najwyższym wytworem myśli demokratycznej. W zestawieniu z demokracją bolszewicką wszystkie inne demokracje, nawet gdy grają rewolucją, są tylko dziecinny szczebietem. Stąd to ich onieśmienie, upokarzające poczucie własnej słabości, ten podły

strach, gdy stanie przed nimi i na nich huknie prawdziwy, całą gębą bolszewizm. Nie widzą tego, że bolszewizm weale nie jest jakąś skrajną demokratyczną lewicą. Jest czemś zupełnie innym i równie dobrze mógłby nazwany być skrajną prawicą, bo w państwie Sowietów, tym pierwotnie przyszłej wszechświatowej katorzy, komisarze ludowi i kierownicy czerezywczajek, panami są życia, śmierci i sumienia swoich podwładnych.

Trepiet maława piered balszim — słyszę jeszcze teraz te słowa, że intencja, z jaką wymawiane były przez profesora filozofii Władysława. Tak określał on w wykładach o psychologii uczucie nieśmiałości. Słuchałem go, będąc studentem uniwersytetu w Petersburgu. Trepiet maława piered balszim, drżenie małości przed czemś bardzo wielkim, czyż nie określa to także demokratycznej Polski i jej przedstawicieli w każdym zeklejując się z każdym łotrem czy bandytą, skoro tylko występuje w charakterze delegata Sowietów? Tak było w Rydze, tak też w Warszawie po zabójstwie Wolkowa. Czyż nie razili człowieka z uczuciem godności narodowej ten przestraszy, ta uniżoność w depeszach, w enuntyacjach, w interwiewach naszych mężów stanu, ta z przestraszu i uniżoności wynikająca obojętność na głos miłosierdzia i sumienia, to okrucieństwo w stosunku

do nieszczęśliwego entuzjasty, którego goby uniemożliwił każdy sąd przysięgłych, wreszcie owo dziwne milczenie w sprawie morderstwa Trajkowicza. Polska demokratyczna małocść drży przed pańską butą i wielkością tych, co z Moskwy urągają światu czyniłem kaprysów swoich, bezczelnością i roszczeni.

Zadrzał jeden ze znakomitych publicystów naszych, a obserwator nie-pospolicie bystry p. Konst. Srokowski. Był w Moskwie i wróciwszy dał nam swoją filozofję bolszewizmu, że trepiet maława piered balszim. Jest to apoteoza, jakiej nie spotkałem ani w Polsce, ani poza Polską, bo ja pisałem nie tędy doktryner, ani świeżo nawrócony na bolszewizm fanatyk, lecz człowiek z umysłem krytycznym i silnym.

Mali ludzie — naucza on nas — wielkich rzeczy nie robią, „przykładu zaś równie wielkiego jak bolszewizm, zbiorowego zuchwałstwa intelektualnego i moralnego nie znają dzieje”, bolszewizm przeto jest rzeczą wielką i wodzowie jego „należą do klasy conquistatorów, condotierów, wielkich awanturników i odkrywców”; w porównaniu z nimi założyciele najpotężniejszych religij i najśmielszych reformatorów socjalni i polityczni wydają się

„K. Srokowski „Błita bolszewicka” — Kraków.

KURIER GOSPODARczy

ZIEM WSCHODNICH.

Rozwój i stan spółdzielni rolniczych zrzeszonych w Okręgu Wileńskim.

(Referat wygłoszony przez p. Kokońskiego na zebraniu Okręgowym Spółdzielni).

Okręś sprawozdawczy, obejmujący lata 1927 i 1928, w działalności Okręgu od października 1927 r. do dnia 18 bm. zaznaczył się dojemnym, znaczącym rozwojem rolniczym spółdzielczego.

Zmiana nastroju społeczeństwa, nie szukającego już jedynie pomocy państwowej, a ufającego we własne siły była charakterystyczną cechą pracy tego okręgu.

Wyraźny zwrot orientacji Rządu i społeczeństwa w kierunku rolnictwa, polepszył odrazu los liczących rzędy rolniczych, umożliwiając im prowadzenie prac ku podniesieniu stanu gospodarstw rolniczych. Zainteresowanie się rolnictwem wszelkiego rodzaju przetwórcami, spółdzielcami, przetransformowało. Na pierwszy plan wybiegła w tym zakresie działalność mleczarskich spółdzielczych i u osiągnięto najpomyślniejsze rezultaty.

Wzięcie w skład Rządu kilku ministrów z naszych kręgów przyniosło zwiększenie i regularizację udzielania pomocy kredytowej naszym rolnictwu i w ogóle zapoczątkowało właściwe traktowanie województwa wschodnich, tak jak one tego wymagają ze względu na stopień zniszczenia wskutek wojny i szeregu lat nieurodzajnych.

W wyniku tego zrozumienia państwa Państwowego Banku Rolnego, Oddziału w Wilnie, którego fundusz obrotowy przebiega laty wynosił 3 miliony, wzrósł do 30 milionów. Fundusz obrotowy Oddziału Kasy Centralnej wzrósł w okresie z 1 X 27 — 1 X 1 27 z 1 400 000 — 5 570 000.

W ślad za tą poprawą stosunków poszło masowe zgłaszanie się wiosek do komasacji. Takie oto warunki ogólne twarzyszyły pracom Okręgu, głównym zadaniem którego było stworzenie Kas Steficyk. Stworzone ich przeszło sto pięćdziesiąt, do niedawna jeszcze były one jedynymi organizacjami przychodzącymi z większą pomocą kredytową dla rolnictwa, ponadto stworzone dwieście kilkanaście spółdzielni różnego rodzaju. Ilość ta daleka jest od potrzebnej i organizowanie dalszego szeregu spółdzielni jest nadal głównym zadaniem Okręgu. Jeżeli będziemy mówili tylko o Kasach Steficyk to śle ich najlepiej przedstawia się w woj. Nowogródzkiej, gdzie i kasa przypadała niemal na 1 gminę.

Na dzień 1 listopada kas w zrzeszonym 59277 członków (32210 woj. wileński i 27067 woj. Nowogródzkiej) przyczem prawie 90 proc. stanowi rolnicy. Liczba ta wzrasta znacznie, na co wskazuje następujące zestawienie:

52 kasy zamykające trzeci rok od założenia miały na dzień 1. XI 27 r. ogółem 32559 członków, gdy na dzień 1. I 26 nocy ich tylko 9990. Pożyczki „pożyczek wydanych” ilustrują to nie mniej dokładnie: 1. XI 27 — 4016424 1. I 26 — 792228.

Znakomite sumy wkładów (na 1. XI 27 w wszystkich kasach było ich 235000 zł.) utrudniały w znacznym stopniu pracę, jednak ta abstynencja wkładowa członków znalazła częściowe usprawiedliwienie w niskiej stopie procentowej płaconej przez kasy i pewnej jeszcze nieufności zwłaszcza wśród włościan do złotego. Działalność kas utrudnia jeszcze krótkoterminowy charakter kredytów, z jakich korzystają w Państwie Banku Rolnym. W tej dziedzinie musi nastąpić zmiana zasadnicza i wówczas dopiero będą mogły wchodzić planową akcję pożyczkową.

Najliczniejszym typem spółdzielni są u nas spółdzielnie mleczarskie. Jest ich obecnie na terenie woj. Wi-

leńskiego i Nowogródzkiego 41, w organizacji zaś 70. Wytworzone one gniazdem przyczem wybijają się na czoło pow. brzeski i lidzki. Jedyne pow. słonimski nie posiada do tej pory ani jednej. Lojalność mleczarni w stosunku do Centrali swej w Wilnie jest bez zarzutu. Na 129145 kg. wyprodukowanego masła przez te mleczarnie dostarczono do Związku 111 420 kg. W dziedzinie hodowli bydła u nas mamy jeszcze dużo do zrobienia. Pod tym względem pole do pracy mają organiści rolnicze ogromne. Praca hodowlana Kółek Rolniczych musi być ze strony mleczarni poparta przez pomoc w organizowaniu Kół kontrolni obór, a Państwo powinno okazać poparcie kredytowe hodowli. Mówiąc o mleczarstwie nie można nie wspomnieć o organizacji handlu jajami. Znaczenie i rola eksportu jaj dla naszego bilansu handlowego jest tak wielka, że akcji tej należy poświęcić jak największą uwagę.

Dotychczas skusem jej zajęto się kilka spółdzielni mleczarskich, jednak od nowego roku akcja prowadzona będzie racjonalnie.

Powstałe w Wilnie pierwsze kursy jajeństwa. Akcja ta wymaga systematycznej, od podstaw pracy zanim powstała specjalna spółdzielnia niemała trudność położę wypadnie nad uświadomieniem i przygotowaniem rzędy producentów.

Najmłodszym typem spółdzielni u nas są spółdzielnie, przeróbki słomy i lina w włókna. Narazie mamy je dwie — w Horodzie i Lubczy (ta ostatnia w stadium organizacji).

W woj. wileńskim i Nowogródz-

kiem pod uprawę lnu znajduje się 25 proc. całej produkcji naszego państwa, co tłumaczy się tem, że wobec częstych nieurodzajów oziem i jarych, ludność opiera swą egzystencję na produkcji lnu. Komisja lniarska zajmująca się specjalnie tą akcją w me-

moryale swym podaje ilustrujące korzyści uprawy lnu dane.

Przeciętna wartość plonu zboża z 1 ha wynosi 322 zł., wartość zaś plonu lnu z 1 ha — 1200 zł.

Liczyby to mówią sami za siebie, to też memoriał Komisji lniarskiej wystosowany do Ministerstwa Rolnictwa kołozuje o pomoc kredytową dla producentów oraz uruchomienie Zakładu Doświadczalnego i szkoły lniarskiej, mającej w pierwszym rzędzie przygotować kierowników dla spółdzielni lniarskich.

Spółdzielnie owocarskie są w fazie organizacji. Ministerstwo Rolnictwa przeznaczyło specjalne sumy na kredyt dla tych spółdzielni.

Nie lepiej stoi sprawa spółdzielni budowlanych. Jedną powstała już w M. Solecznikach, druga powstanie w najbliższym czasie w Świrze.

Pozatem daje się zauważyć zainteresowanie się rolników młynami spółdzielczymi.

Ogólnie biorąc rozwój i stan wszystkich spółdzielni zrzeszonych w Okręgu przedstawia się następująco: na 1 I — 26 r. liczba członków wynosiła 15517, na 1 X — 26 r. 23906, a na 1 X — 27 r. 62302.

Cyfrę tę mówić wyrażnie.

W powyższym sprawozdaniu opublikujemy zestawienie cyfrowe, podaliśmy je bowiem w poprzednich N. r. „Słowa”.

W. T.

INFORMACJE

Nadzwyczajny, 10-cio procentowy dodatek do podatków.

W okresie od 1/1 1928 r. do 31/1 1929 r. pobierany będzie na cele równowagi budżetowej nadzwyczajny dodatek w wysokości 10 proc. od

w każdym sercu szlachetnem, Bóg zaś „negatywny” byłby negacją Prawdy, Dobra, Piękna. Czyli Bóg ten jest kłamstwem, przełamaniem prawdziwej Bity i Boga, a uznaniem, jako Prawda i Bóg, jest złem, zbrodnią i grzechem, wystawianem, jako Dobra; jest Brzydą, ujemnością, jako Piękno. Słowem jest to *Umwertung aller Werte*, przewartościowanie wszystkich wartości, które samego twórcę pojęcia teo-

Fryderyka Nietzsche, przejęłoby groza i które wszystkie wielkie religie i wielkie filozofie świata jednakowo ob-
władają pokłóconego z Bogiem Ducha Ciemności, Szatana, Djabła, przedstawiają, choć rozmaicie, pochodzenie, powstanie i moc Ciemności tej rozumianej bywa. Wobec tego uważać musimy, że Bóg jest złem, a w każdym razie choć być ze świadomością, większą lub mniejszą, bezpośrednią, pośrednią Ciemności, bezpośredniem, dotychczas w historii niewiedziannem, wróceniem się potęg Piękna w sprawie tego świata; wodzowie bolszewizmu, to według Srokowskiego, elita nadludzka, która zbliża ich znających Arcybaszew określając jako „międrzynarodową swolocz”, są opętani przez owe czarne moce ich sługami, a religia, ku której bolszewizm zmierza, będzie, raczej już jest kultem djabła w krawej osobie Lenina.

Przed trupem Lenina, wystawionym w Moskwie na katafalku, na

widok publiczny przesunęło się w ciągu 48 godzin przeszło 600 000 lud-
dzi, którzy ustawieni w szeregi na kolej swój wyczerpić musieli długie godziny przy 35 stopniach styczniowego mrozu. Czy się domyślają, że taki wózek wszelkiej metafizyki, wszelkiego podobieństwa metafizyki, jakim był Lenin, że trup jego podstawą będzie, na której kult religijny.

Chrześcijaństwo uwielbia Ukrzyżowanego, jako wcielone Słowo, jako Zbawiciela Świata. Zbawicielem świata w rodzącej się przyszłości religii staje się ten, który sam krzyżował, mordował, torturował setki tysięcy, miliony żywych istot ludzkich dla dogadzenia krawej fantazji, lubującej się obrazem proletariackiego zbiorowiska ludzkiego, które, pozbawione wszelkiej myśli wyższej, posłuszne tylko bruchowi, w pocie czoła pokornie dźwigać będzie jarzmo pracy, której owoce zjadają bęta panowie ich i kaci, przybrani w tytuły i godności komisarzy panującego „dyktatorskiego” proletariatu.

I tym katom i oprawcom, najpodlejszym jakich świat widział, Polska składała hołd w dniu obchodu dziesięciolecia czcząc.

M. Dziechowski.

ulicznych w tym okresie, podatków bezpośrednich, pośrednich, opłat skarbowych, podatków spadkowych i od darowizn, jak również od wpłaconych wglęnie ścaganych przymusowo zaległości wymagalnych danin. Powyższy dodatek nie będzie pobierany do podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku od lokali i placów niezabudowanych, majątkowego, daniny lasowej oraz do dodatków samorządowych.

KRONIKA MIEJSCOWA.

— (o) Posiedzenie Okręgowej Komisji Ziemskiej w Wilnie. Dnia 29 grudnia odbyło się posiedzenie Okręgowej Komisji Ziemskiej w Wilnie. Porządek dzienny zawierał m. in., sprawy następujące:

1) Podania plenipotentów Zygmunta Chomińskiego o rewizji orzeczenia Okręgowej Komisji Ziemskiej w Wilnie w przedmiocie przejęcia na rzecz Państwa majątków: a) Niestawicki, gm. Wileńsko-Troicki, pow. Wileński; b) Dobrowolny, gm. Świrski, pow. Świdwieński.

2) Sprawy wydzielania na rzecz Aleksandra Sielanta, b. właściciela folw. Tataryski, obszarów leśnych z pomienionego folwarku, gm. Solecznicki, pow. Wileńsko-Troicki, przejętego na własność Państwa na cele reformy rolnej.

3) Sprawy zatwierdzenia projektów scelenia gruntów: a) wsi Butaszy, gm. Porpliskiej, pow. Dziśnieński; b) zaśc. Miłochów, gm. Zabłockiej, pow. Świdwieński; c) wsi Gryszki, gm. Dągliński, pow. Świdwieński; d) wsi Szakarski, gm. Wileńsko-Troicki, pow. Wileński; e) zaśc. Jastynopol, gm. Świdwieński, pow. Świdwieński.

4) Sprawy wniesienia służebności pastwiskowej, rzekomo obciążającej dobrą ziemską Batwanicką, gm. Holzsański, pow. Oszmieski, własność spadkobierców Eustachego Minaj, na rzecz wsi Batwanicki, gm. Holzsański, pow. Oszmieski.

5) Sprawy służebności pastwiskowej, obciążającej uroczysko Roszka, przynależne do majątku Mazuryn, gm. Wileńsko-Troicki, pow. Dziśnieński, własność Marcina i Genowefy Matoszków, na rzecz wsi Rikowce i Adamowce.

— (o) O odroczenie ilustracji patentowej. W myśl ustawy należy patenty i karty rejestracyjne wykupić do końca grudnia. Jednak odroczenie przepisu podatkowego zezwala na wykupienie patentów bez kary za zwłokę do 14 stycznia włącznie. Zachodzi jednak obawa, iż egzekutorowie podatkowi będą korzystali z przysługującego im prawa przeciwności ilustracji już od 2 stycznia, tak, iż kupiec naraża się może na to, że jakkolwiek wolno mu bez odsetek zwłoki patent wykupić do 14 stycznia, to jednak zmuszony byłby zapłacić wysoką karę za nieposiadanie patentu od 1 stycznia.

Wobec powyższego, zrzeszenia kupieckie zwróciły się do władz skarbowych z prośbą, aby pośpieszyć wydanie skarbówce otrzymane polecenie, żeby ilustracje za patentami i kartami rejestracyjnymi wdrażały dopiero po dniu 14 stycznia.

— Ugi dla dłużników Wil. Banku Ziemskiego. Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w Wilńskim Banku Ziemskiemu nadane zostało prawo udzie-

św. medal złoty, jako pamiątkę uroczystości Koronacji Cudownego Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej.

— (c) Z działalności wileńskich Ligi katolickiej. Przed świętami B. N. w sali Domu Katolickiego odbyło się zebranie informacyjne w sprawie Ligi Katolickiej dla duchowieństwa miejscowego. Między innymi ks. prałat I. Olszański wygłosił referat o znaczeniu i zadaniu Ligi Katolickiej w Wileńszczyźnie.

URZĘDOWA.

— Awans w policji wileńskiej. Tegoroczne święta przyniosły kilku funkcjonariuszom policji Wilna awans jako upominek gwiazdkowy. Naczelnik Okręg. Urzędu Śledczego komisarz Disterhefer awansowany został na podporucznika. Komendant policji pow. Wileńsko-Troickiego podkom. Dubowski — na komisarza, aspirant Bartoszewicz, naczelnik wydziału Wojew. Komendy — na podporucznika.

Penadto dwaj starsi przodownicy: służby śledczej Grabowski i I. komisarz m. Wilna Szabowski i awansowani zostali na aspirantów.

P. Grabowski b. podkomisarz był swego czasu zdegradowany. Obecnie dekret nadaje mu znów prawa oficera.

Wśród niższych funkcjonariuszy policji awans obejmują kilkanaście osób, a wśród nich kierownika działu daktyloskopji w urzędzie śledczym p. Sudnika.

— (x) Termin legalizacji wag i miar. W dniu 31 b. m. upływa termin legalizacji wag i miar wszystkich zakładów handlowych i przemysłowych, znajdujących się na terytorium komisariatu P. P.

Z dniem tym upływa również termin ogólnej legalizacji wag i miar na r. 1928.

MAJSKA.

— (x) Magistrat tworzy nową ulicę. Wobec rozpoczęcia przez miasto budowy portu zimowego (przy Wilji powstała kwestja stworzenia odpowiedniej komunikacji między Antokolem a pobrzeżem Wilji.

W związku z powyższym Magistrat m. Wilna na wczorajszym posiedzeniu postanowił przeprowadzić na terenie między ulicą Suchą a Głęboką jedną nową ulicę, w celu połączenia Antokola z Wilją. Podkreślić należy, iż Magistrat w tym wypadku kierował się względami natury technicznej, gdyż za przetrzeźni 3 kilometrów mieszkańcy dzielnicy Antokola nie mają od owiednego do-
stępu do Wilji. Rozpoczęcie planowania tej ulicy nastąpi w dniach najbliższych.

MAJSKA.

— (x) Magistrat tworzy nową ulicę. Wobec rozpoczęcia przez miasto budowy portu zimowego (przy Wilji powstała kwestja stworzenia odpowiedniej komunikacji między Antokolem a pobrzeżem Wilji.

W związku z powyższym Magistrat m. Wilna na wczorajszym posiedzeniu postanowił przeprowadzić na terenie między ulicą Suchą a Głęboką jedną nową ulicę, w celu połączenia Antokola z Wilją. Podkreślić należy, iż Magistrat w tym wypadku kierował się względami natury technicznej, gdyż za przetrzeźni 3 kilometrów mieszkańcy dzielnicy Antokola nie mają od owiednego do-
stępu do Wilji. Rozpoczęcie planowania tej ulicy nastąpi w dniach najbliższych.

MAJSKA.

— (x) Magistrat tworzy nową ulicę. Wobec rozpoczęcia przez miasto budowy portu zimowego (przy Wilji powstała kwestja stworzenia odpowiedniej komunikacji między Antokolem a pobrzeżem Wilji.

W związku z powyższym Magistrat m. Wilna na wczorajszym posiedzeniu postanowił przeprowadzić na terenie między ulicą Suchą a Głęboką jedną nową ulicę, w celu połączenia Antokola z Wilją. Podkreślić należy, iż Magistrat w tym wypadku kierował się względami natury technicznej, gdyż za przetrzeźni 3 kilometrów mieszkańcy dzielnicy Antokola nie mają od owiednego do-
stępu do Wilji. Rozpoczęcie planowania tej ulicy nastąpi w dniach najbliższych.

MAJSKA.

— (x) Magistrat tworzy nową ulicę. Wobec rozpoczęcia przez miasto budowy portu zimowego (przy Wilji powstała kwestja stworzenia odpowiedniej komunikacji między Antokolem a pobrzeżem Wilji.

W związku z powyższym Magistrat m. Wilna na wczorajszym posiedzeniu postanowił przeprowadzić na terenie między ulicą Suchą a Głęboką jedną nową ulicę, w celu połączenia Antokola z Wilją. Podkreślić należy, iż Magistrat w tym wypadku kierował się względami natury technicznej, gdyż za przetrzeźni 3 kilometrów mieszkańcy dzielnicy Antokola nie mają od owiednego do-
stępu do Wilji. Rozpoczęcie planowania tej ulicy nastąpi w dniach najbliższych.

MAJSKA.

— (x) Magistrat tworzy nową ulicę. Wobec rozpoczęcia przez miasto budowy portu zimowego (przy Wilji powstała kwestja stworzenia odpowiedniej komunikacji między Antokolem a pobrzeżem Wilji.

W związku z powyższym Magistrat m. Wilna na wczorajszym posiedzeniu postanowił przeprowadzić na terenie między ulicą Suchą a Głęboką jedną nową ulicę, w celu połączenia Antokola z Wilją. Podkreślić należy, iż Magistrat w tym wypadku kierował się względami natury technicznej, gdyż za przetrzeźni 3 kilometrów mieszkańcy dzielnicy Antokola nie mają od owiednego do-
stępu do Wilji. Rozpoczęcie planowania tej ulicy nastąpi w dniach najbliższych.

MAJSKA.

— (x) Magistrat tworzy nową ulicę. Wobec rozpoczęcia przez miasto budowy portu zimowego (przy Wilji powstała kwestja stworzenia odpowiedniej komunikacji między Antokolem a pobrzeżem Wilji.

W związku z powyższym Magistrat m. Wilna na wczorajszym posiedzeniu postanowił przeprowadzić na terenie między ulicą Suchą a Głęboką jedną nową ulicę, w celu połączenia Antokola z Wilją. Podkreślić należy, iż Magistrat w tym wypadku kierował się względami natury technicznej, gdyż za przetrzeźni 3 kilometrów mieszkańcy dzielnicy Antokola nie mają od owiednego do-
stępu do Wilji. Rozpoczęcie planowania tej ulicy nastąpi w dniach najbliższych.

MAJSKA.

— (x) Magistrat tworzy nową ulicę. Wobec rozpoczęcia przez miasto budowy portu zimowego (przy Wilji powstała kwestja stworzenia odpowiedniej komunikacji między Antokolem a pobrzeżem Wilji.

W związku z powyższym Magistrat m. Wilna na wczorajszym posiedzeniu postanowił przeprowadzić na terenie między ulicą Suchą a Głęboką jedną nową ulicę, w celu połączenia Antokola z Wilją. Podkreślić należy, iż Magistrat w tym wypadku kierował się względami natury technicznej, gdyż za przetrzeźni 3 kilometrów mieszkańcy dzielnicy Antokola nie mają od owiednego do-
stępu do Wilji. Rozpoczęcie planowania tej ulicy nastąpi w dniach najbliższych.

MAJSKA.

— (x) Magistrat tworzy nową ulicę. Wobec rozpoczęcia przez miasto budowy portu zimowego (przy Wilji powstała kwestja stworzenia odpowiedniej komunikacji między Antokolem a pobrzeżem Wilji.

W związku z powyższym Magistrat m. Wilna na wczorajszym posiedzeniu postanowił przeprowadzić na terenie między ulicą Suchą a Głęboką jedną nową ulicę, w celu połączenia Antokola z Wilją. Podkreślić należy, iż Magistrat w tym wypadku kierował się względami natury technicznej, gdyż za przetrzeźni 3 kilometrów mieszkańcy dzielnicy Antokola nie mają od owiednego do-
stępu do Wilji. Rozpoczęcie planowania tej ulicy nastąpi w dniach najbliższych.

MAJSKA.

— (x) Magistrat tworzy nową ulicę. Wobec rozpoczęcia przez miasto budowy portu zimowego (przy Wilji powstała kwestja stworzenia odpowiedniej komunikacji między Antokolem a pobrzeżem Wilji.

W związku z powyższym Magistrat m. Wilna na wczorajszym posiedzeniu postanowił przeprowadzić na terenie między ulicą Suchą a Głęboką jedną nową ulicę, w celu połączenia Antokola z Wilją. Podkreślić należy, iż Magistrat w tym wypadku kierował się względami natury technicznej, gdyż za przetrzeźni 3 kilometrów mieszkańcy dzielnicy Antokola nie mają od owiednego do-
stępu do Wilji. Rozpoczęcie planowania tej ulicy nastąpi w dniach najbliższych.

MAJSKA.

— (x) Magistrat tworzy nową ulicę. Wobec rozpoczęcia przez miasto budowy portu zimowego (przy Wilji powstała kwestja stworzenia odpowiedniej komunikacji między Antokolem a pobrzeżem Wilji.

W związku z powyższym Magistrat m. Wilna na wczorajszym posiedzeniu postanowił przeprowadzić na terenie między ulicą Suchą a Głęboką jedną nową ulicę, w celu połączenia Antokola z Wilją. Podkreślić należy, iż Magistrat w tym wypadku kierował się względami natury technicznej, gdyż za przetrzeźni 3 kilometrów mieszkańcy dzielnicy Antokola nie mają od owiednego do-
stępu do Wilji. Rozpoczęcie planowania tej ulicy nastąpi w dniach najbliższych.

Romuald Chetehowski

inżynier-technolog, właściciel majątku Siemkowo

zasnął w Panu, w Warszawie, po krótkich cierpieniach 25 grudnia 1927 r. przeżywszy lat 65

Nabożeństwo żałobne odbędzie się we czwartek 29 grudnia, w Kościele Zbawiciela w Warszawie, poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz na Powązkach

O czym zawiadamiają pogrążeni w smutku

żona, córka i rodzina.

S. P.

STANISŁAW KORKUĆ

St. asesor wydziału kontroli dochodów Wil. Dyr. P. K. P.

Po krótkich i ciężkich cierpieniach opatrzony Św. Sakramentami zmarł w dniu 26-go grudnia 1927 r. w wieku lat 51.

Eksportacja zwłok odbędzie się w dniu 29 b. m. z kliniki kolejowej (m. Wilczej Łąki) o g. 10 rano na cmentarz Rossa. Nabożeństwo żałobne i pogrzeb odbędą się w tymże dniu na Rossie.

O tych smutnych ebrzędach zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku Żona i synowie

S. P.

Ewelina z Mierzejewskich

Adamowa Brzozowska

Po krótkich cierpieniach zasnęła w Panu 22 grudnia 1927 r. w majątku Górczynie Z. Wil. w wieku lat 77. Po nabożeństwie żałobnym w Młych Solecznikach, 27 b. m. nastąpi przewiezienie zwłok do grobów rodzinnych w maj. Izabelinie Z. Nowogr. O czym zawiadamia pogrążona w smutku RODZINA

S. P.

Antoni Gruntmejer

opatrzony Św. Sakramentami zasnął w Bogu dn. 25 grudnia w wieku lat 52.

Nabożeństwo żałobne odprawione będzie 28 go o godz. 9 rano w kościele Św. Rafała. Po nabożeństwie eksportacja na cmentarz Rossa.

O czym zawiadamiają Pracownicy drukarscy „Słowa”.

Proces „Hromady” w połowie lutego

Akt oskarżenia przeciwko zlikwidowanej bolszewickiej organizacji „Hromady” podpisany został przez prokuratora Przyłuskiego i zawiera 300 stron druku

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA

— (x) Generalna kontrola za-

kładów pracy. Zarząd państwowego

urzędu funduszu bezrobocia w Wil-

nie nosi się z zamiarem przeprowa-

dzenia w pierwszych dniach stycz-

nia r. 1928 generalnej kontroli wszyst-

kich zakładów pracy na terenie woj-

wództw wileńskiego i Nowogródz-

kiego.

— (x) Przedłużenie terminu

udzielania zasiłków bezrobotnym

umysł. prac. Jak wiadomo, w myśl

ustawy z dnia 31-go grudnia r. b.

upływa termin udzielania zasiłków

bezrobotnym umysłowo pracującym,

przez państw. urząd funduszu bezro-

bocia.

Jednocześnie informują nas, iż na

wniosek odnośnych władz centralnych

termin udzielania zasiłków przedłu-
żony został do końca r. 1928

AKADEMICKA.

— Zarząd Akademickiego Koła Wil-

nia w Warszawie, wzywa członków do

przebycia na zebranie dn. 29-XII r. b. o

godz. 12-iej w poł. w gmachu gimn. J.

Lelewela.

ZACHAWY.

— Tradycyjny wielki Masko-

wy Bał Sylwestrowy urządzą w sta-

racjonarzu Z. m. Kasyna Garniz.

odbędzie się dnia 31 grudnia w Do-

Miejski Kinematograf Kulturalno-Oświatowy
Sala Miejska
(ul. Ostrobramska 5)

Od dnia 25-go do dnia 30-go grudnia r. b. będzie wyświetlany film: **„Bestja morska”** dramat w 12 aktach, wspaniałe arcydzieło współczesnej kinematografii. W rolach głównych: najgenialniejszy tragiczny aktor John Barrymore oraz piękna Dolores Costello. Ostatni seans o godz. 10. W poczekalni koncert radio. Orkiestra pod dyktando Kapelmistrza p. W. Szczepańskiego 26 grudnia kasa czynna od godz. 1. Początek seansu o godz. 2. We wszystkich innych dniach: kasa czynna od godz. 3 m. 30, początek seansów o godz. 4. Ceny biletów: parter 80 gr., balkon 40 gr. Następnym programem: **„WIELKA PARADA”**.

Nowy Kino-teatr
„Wanda” Wielka 30.

Niebywały sztuki sezonu. Podług słynnej powieści mit ssa przygody największego w świecie uwodziciela i hulańca angielskiego Casanova. **„Wtrąć go w przepaść kobiecy”** Erotyczny dramat w 12 aktach znanego aktora Johna Barrymore, prześliczna Mary Astor, oraz szereg innych. **Kasze W. I. I.** Początek o g. 4-4

Kino-Teatr **„Polonia”**
ul. A. Mickiewicza 22.

Korona Polskiej produkcji Film, który przyciąga uwagę widza od początku do końca nadzwyczajnie przygodowy człowiek bez rąk. W rolach głównych: Hrabia Piłster-Zyberk (Człowiek bez rąk) Kazimierz Junosza-Stępień oraz znany zapaśnik Zawisza Dla młodzieży dozwolony. Początek o godz. 4 ej.

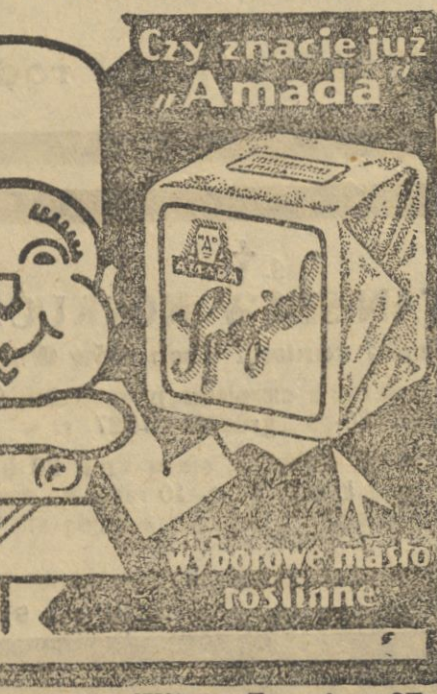
Kino-Teatr **„Helios”**
ul. Wileńska 38.

Dzisiaj. Cudo Film. Cały film w naturalnych kolorach **„Czarny Pirat”** Największa atrakcja wszech światów. W roli głównej największy bohater wszystkich czasów, DOUGLAS FAIRBANKS i przepiękna Billie Dove. Oszałamiający przepych wystawy Dla młodzieży dozwolony. W kinie centralne ogrzewanie. Początek o godz. 4 tel.

Masło roślinne „Amada” odznaczone ZŁOTYMI MEDALAMI

na ostatnich 3 wystawach: w Poznaniu, Gdańsku i Katowicach

Czy znacie już „Amada”

Wyborowe masło roślinne

Skład fabryczny: Wilno, Zawalna 27.

ŹRÓDŁO PIĘKNOŚCI
MYDŁO „CAZIMI”
METAMORPHOSA

W czwartek 29 XII r. b. o g. 6 ej wiecz. w lokalu sklepu Busz, Jankowski i S-ka (Wileńska 23) odbędzie się **DECYDUJĄCE ZEBRANIE** organizatorów **SPÓŁDZIELNI MIESZKANOWEJ** w śródmieściu pod nazwą „Dom Spółdzielczy”.

Osoby chcące przystąpić do Spółdzielni, proszone są o przybycie na zebranie.

Informacje w sklepie Busz i S-ka, Wileńska 23, tel. Nr 4-32.

AQUA VITAE

woda życia, nazywali - jakież błędnie - przodkowie nasi gorzałkę. Prawdziwie życiodajną wodą jest dla swego aromatu, działania orzeźwiającego i mocy woda kolońska poczworna **Fornarina** ze złotą etykietą

7 wielkości flakonów, 1 gatunek - najlepszy

FRIGORIN-MOTOR

Maść przeciw odmrożeniom

LECZY świeże i zastarzałe odmrożenia zapobiega odmrożeniom.

Ogłoszenie.

Sekcja Zdrowia Magistratu m. Wilna poszukuje dostawcy na mleko do szpitali Miejskich w przeciętnej ilości 350 litr. dziennie. Ofertę z wyszczególnieniem cen należy złożyć do dnia 30 grudnia w Sekcji Zdrowia (ul. Dominikańska Nr. 2).

Otwarcie ofert i usłany przetarg odbędzie się w dniu 31 grudnia o godz. 10 tej rano.

FORTEPIANY, PIANINA I FISHARMONJE pierwszorzędnych zagranicznych i krajowych firm nowe i używane sprzedają i wynajmują **K. DĄBROWSKA** Wilno, ul. Niemiecka 3, m. 6.

WSZYSTKO JEST!
Nowości Czysto Srodowa.
Stodczel Cukierki, Pierniczki, Marmeladki, Orzechy.
Wina! Lecznice, Słodowe, Winiogronowe i Owocowe.
Wódki! Cyste i Głunkowe Koniaki, Romy, Likjery, Zagraniczne i Krajowe.
Dostawa do domu bezpłatna.
Dom Handlowy B-cia Golebiowscy: ul. Trocka 3 Tel. f. 757.

Lokal nad. sę na bank, hurtownię, lub inne przedsięwzięcie (1 piętro, 14 okien wystaw, front), w najlepszym centrum handlu, przy ul. Niemieckiej 28 róg Wielkiej DO WYNAJĘCIA. Wiad. ul. Jakubskiego 1 m. 11 p. Lewin od 4-6

Obwieszczenie.

Przetarg na sprzedaż działek powierchniowych bez pomiaru po ścięciu w leśnictwach Dąglińskim, Twerckim i Widskim N-cwa Hucuciskiego za opłatą ryczałtową odbędzie się w dniu 10 stycznia 1928 r. o godzinie 10 w lokalu Urzędu gminy Dąglińskiej.

Przeznaczone na sprzedaż materiały drzewne znajdujące się w leśnictwie Dąglińskim w oddziałach: 6, 13, 14, 15; w leśnictwie Twerckim w oddziałach: 1, 8, 10, 15; w leśnictwie Widskim w oddziałach: 8, 10, 11, 15, 17, 27, 28 30—wstępną oddziały są z etatu cięć 1928 r., natomiast z etatu cięć 1926 r. w leśnictwie Twerckim w oddziale 8; w leśnictwie Widskim w oddziałach 8, 10, 11; z etatu cięć 1927 r. w oddziałach: 8, 10, 11, 15, 17, 28, 35; z etatu cięć 1923 r. w oddziałach: 11, 18, 31.

Wymienionych leśnictw Leśniczowie posiadają szczegółowy wykaz jednostek licytacyjnych i mogą wskazać takowe osobom zainteresowanym w lesie każdego dnia po zgłoszeniu się w Leśnictwach.

Nadleśnictwo Hucuciskie.
Nr. 2363 VI.

Węgiel
w zamkniętych plombowanych wozach
M. Deull
Ceny najniższe.
Jagiellońska 3 m. 6, tel. 811.

MOTORY NAFTOWE oryginalne **MASSEY-HARRIS** o sile 1 1/2, 3, 4 1/2 i 6 koni mechanicznych, najłatwiejsze do obsługi i najtańsze w pracy
poleca
Zygmunt Nagrodzki
Wilno, Zawalna 11-a.
Skład maszyn i narzędzi rolniczych.

W. JUREWICZ
były majster firmy **PAWEŁ BURE**
Uprasza łaskawą uwagę o zwrocie się tylko pod adresem: ul. Mickiewicza 4, filia z kawałkami. Poleca zegarki najszerszych fabryk i konstrukcji oraz wykonuje reperacje zegarków i biżuterii po cenach przystępnych.

Za MARKI POCZTOWE we wszelkich ilościach sowieckie, litewskie, łotewskie, estońskie, gdańskie i polskie (z wyjątkiem najpospolitszych) daje w zamian marki Europy Zachodniej, Kolonialne i państw posaeuropejskich. Dowiedzieć się: Mickiewicza 42 m. 11 w niedzielę i święta między 11 a 1-a, oraz telefonicznie 794

MAJSTER FURNIRU doświadczony z dobrą praktyką i w surowym klejnie poszukiwany jest do Rygi (Łotwa). Oferty ze wskazaniem poprzedniej pracy pod adresem: M. 1459 Annoncentbüro Ed. Petzhold, Ryga, Sarajnska 16.

Najlepsze PŁYTY gramofonowe to płyty słynnej marki **Actuelle** z kogutkiem, z etykietą - kątą.
Żądać w każdym lepszym składzie gramofonowym.
Kolendy i wszystkie nowości aktualne.

Kieszonkowy Kalendarz Informator na rok 1928 Rocznic IV. C 40 gr. Zawiera wszelkie adresy władz i instytucji rządowych. Taryfy opłaty siemipowej, pocztowej. Rarkład jazdy i t. d. Żądać wszędzie. Wyd. Biura Reklamowego S Grabawskiego.

Antyki!
Sz. BOZTUPSKI Wileńska 3, tel. 11-18
Kupno i sprzedaż mebli stylowe, brzozy, porcelany, obrazy, biżuterię, srebro, złoto i rzyantły

Mieble plecionel. tano i solidnie wykonana znana pracownia koszykarska Franciszka Iwanowskiego Wileńska Nr 7 dawniej Kilewska

Pieczętelnice szamotowe i naftowe **ŁYŻWY** poleca S. H. Kulesza, sklep towarów ze szarych naczyń gospodarczych, Wilno, ul. Zamkowa Nr. 3

Pleniqdze na oprocentowanie lokujemy degodnie D. H. K. „Zachęta” Gdańska 6 tel. 9-05

Sk ep „Okazja” Wilno, ul. św. Janki Kupon i sprzedaż MBLE, DYWANY, ANTYKI, Lombardowe kwitły i rozmaite rzeczy. Szczególnie rzecz bezpłatnie. Dla kupna wymienionych rzeczy wyjeżdżam na prowincję. Zawiadania listownie

Młode solidne małżeństwo poszukuje mieszkania 2-3 pokoje z kuchnią z wygodami. Czynas według umowy. Zgłoszenia do administracji „Słowa” pod T. D.

2-3 pokojowe mieszkanie na Antokolu wynajm. Oferty w Administracji „Słowa” sub. W. T.

NO OŚĆ PODHALAŃSKA kielbasę czysto wieprzową otrzymali i polecają B-cia Golebiowscy ul. Trocka 3 Tel. 757.

Plac w centrum miasta sprzedawo-widowmość w Mierze (9-3 5-7, Mickiewicza 4 m. 4.)

Za 1300 DOLARÓW domek murowany z placem 600 sątni kwadr. sprzedamy zaraz D. H. K. „Zachęta” Gdańska 6, el. 9 05

KRAWCOWA przyjmuję obstanki suknie domowe, balowe, wieczorowe, Pałta, kostiumy, dzieci nne ubrania, według ostatnich mód. Przyjmuje różne przeróbki, parowania pluszowych pal. Ceny konkurencyjne. Zarzecz 7 m. 23

Zgubiono fortebkę damską idącą od Potockiej do Mickiewicza: zaw.: fotografie, dzienne, pokwitowanie Wit. B. Ziemska, na obligacje 85 tysięcy rubli, ta-Solux i Lampy Bacina (styczne słonce górskie) uprasza się o zwrot: ul. Potocka 4-9.

LEŚNIK Intelig. osoba kresowiak zdolny, poszukuje posady wenerozne, moczogłowe i skóra n. Chocimska 24 m. 2.

Poszukuję Dr. K. Sokołowski chor skórne i weneryczne, ul. Wileńska 30 m. 14. przyjmuję: od g. 9-12 r. Ponadto we wtorki, od g. 3 m. 30-4 m. 30 w Poradni, ul. Garbarska 3. W. Z. Nr 160.

Zgubiono książkę wojkową wydawną na imię Konstantego uził: rocznika 1900 przez P. K. U. Lida w roku 1923, unieważnia się.

Dr. G. Wolfson wenerozne, moczogłowe i skóra n. Wileńska 7, tel. 1067.

Dr. K. Sokołowski chor skórne i weneryczne, ul. Wileńska 30 m. 14. przyjmuję: od g. 9-12 r. Ponadto we wtorki, od g. 3 m. 30-4 m. 30 w Poradni, ul. Garbarska 3. W. Z. Nr 160.

Dr. Suszyński spec. choroby weneryczne, niemoczogłowe, skórne. Przyjmuje: od 9-12 i 4-7, ul. Mickiewicza 30 W. Z. P. 1.

LEKARZE. DOKTOR **D. ZELDOWICZ** chor. syfilit. nacz. moczowych od 9-1, od 5-8 w. Kobieta-Lekarz **Dr. Zeldowiczowa** KOBIECE WPNE RYCZ. ENARZADOW MAC. OW. od 12-1 i od 4-6 ul. Mickiewicza 24 tel. 277.

KOBIETA LEKARZ **Dr. Janina Plotrowicz-Jurczenkowa** ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne kobiece. Przyjmuje od 4-6 pp Zarzecz 5, m. 2. W.Z.P.

Dr. Wolodźko ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne weneryczne. Przyjmuje: od g. 12 do 6, ul. Wileńska 22. W. Z. P. 20.

Dr. POPILSKI choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohniska 2, róg Zawalnej. W.Z.P. 1.

Plac w centrum miasta sprzedawo-widowmość w Mierze (9-3 5-7, Mickiewicza 4 m. 4.)

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dr. GINSBERG choroby weneryczne syfilit. i skórne. Wilno, ul. Wileńska 3, telefon 567. Przyjmuje od 8 o 1 i od 4 do 8.

Dom śmierci.

Jim odwrócił się i spojrzał za siebie, ujrzał wysoką postać mężczyzny, który przeszedł szybko przez ulicę i zniknął wśród domów. Gdy spóźniony przechodził milą latarnię, światło jej padło nań i Jimowi wydało się, że to był Anno.

Ale co mógł robić Anno tutaj o tej porze? Nie było w okolicy hotelu żadnego.

Rozmyślając nad tem nowym pytaniem, Jim zapomniał zupełnie o dawnych słowach Anno, dotychczas mozaiki w kościele Matki Bożej.

Jim wszedł do domu, otworzył klucz, który mu dano rano, drzwi i zapalił światło w przedpokoju. Właśnie miał wejść na schody i zgasić światło, gdy na progu „sali skarbow” ukazała się Betty.

— Pani nie śpi jeszcze? — zapytał szepcąc, ciszając się, że ją widzi i smucąc się jednocześnie, że widocznie biedaczka nie mogła zasnąć.

— Nie, — odrzekła z uśmiechem, czekając na powrót mego gościa! Drzwi do sali skarbow były otwarte, skinęła na Jim'a i oboje weszli tam. Betty spojrzała nań badawczo.

— Jimie, czy coś się stało? — zapytała nagle. — Coś się musiało stać dzisiaj nocy?

Jim skinął głową twierdząco.

— Co, co się stało?

— Julio opowie pani wszystko, Betty.

Uśmiech zniknął z jej twarzy, mgła smutku i zmęczenia zasłoniła jej oczy.

— Wzięła zaszło coś strasznego? — krzyknęła.

— Tak, — odrzekł Jim.

Betty oparła się o stół, by nie upaść.

— Proszę opowiedzieć mi to natychmiast. W przeciwnym razie nie mogłabym zasnąć przez całą noc, a jestem taka zmęczona.

W postaci jej malowało się tak wielkie zmęczenie, a w głosie ciężką, czczą prośbę tak gorącą, że Jim nie był w stanie odmówić.

— Dobrze więc, opowie pani! — rzekł cicho. — Posłaliśmy z Anno dziś wieczorem do Jana Claudel i znaleźliśmy go zabitego... zamordowanego w sposób chyny!

Betty skinęła i zachwiała się na nogach, upadłaby, gdyby Jim nie podtrzymał jej ramieniem.

— Betty! krzyknął przerażony.

Betty ukryła twarz na jego ramieniu.

— To strasznie! — jęczała. — Jan Claudel! Nkt nawet o nim nie słyszał do dzisiaj! — a teraz... już go zabili! Ach, kiedyż ten męczarnie się skończy!

Jim posadził ją na krześle i ukląkł przed nią. Dziewczyna płakała cicho, a on próbował oderwać jej ręce od twarzy.

— Ukochań! — wyszeptala.

Lecz ona nie chciała spojrzeć nań!

— Nie, nie, — szepiała bez dźwięczności, kryjąc głowę na jego ramieniu i tuląc się doń.

— Betty, nie rozpaczaj tak strasznie...

Wszystko się dobrze skończy... O, Betty!

Jim czuł, że słowa jego są banalne i nieprzekonywujące. Lecz nie mógł znaleźć odpowiednich słów, by ją pocieszyć. A tymczasem ręce jej otoczyły jego szyję i objęły go w gorącym uścisku.

ROZDZIAŁ XVIII.

Nieudany plan.

Droga wiała się jak wąsata pośród górzystej okolicy Dijon. Zdała na lewo, w dołnie srebrzył się, jak laska wąska, mały strumyk, po prawej stronie, na horyzoncie piętrzyły się szare skały.

Małe auto niosło ich szybko wzdłuż zapylonej drogi; wokół panowała zupełna cisza i pustka. Tylko daleko przed nimi widniał mały punkt czarny, otoczony obłokiem kurzu.

— Ten obłok kurzu zasypie nas zupełnie, gdy będziemy go mijali, zauważył Jim.

— Ale my odgłębimy się z nim samemu! — odrzekła wesoło Betty, spoglądając na swego towarzysza przez ramię i zaśmiewając się wesoło.

Pierwszy od dłuższego już czasu Jim usłyszał jej wesoły śmiech.

— Jak przyjemnie jest wyrwać się z miasta, choć na godzinę!

Oboje cieszyli się serdecznie z tego spaceru.

Rano miasto całe było zelektryzowane zabójstwem Jana Claudela. Nie można było się ruszyć, by nie usłyszeć jego imienia, lub kilka złotych uwag o sprawności policji.

Jim rad był, że nadarza mu się sposobność wyrwania się z tej atmosfery i porzycia się strasznego kosmaru, który go prześladował.

— Pani gręko opuści to miasto na zawsze! — rzekł Jim znacząco.

Betty odpowiedziała mu miłym uśmiechem i oparła rękę na jego dłoni.

— Jimie! — rzekła, a twarz jej okryła się rumieńcem. Tymczasem samochód zaczął opisywać zygaki.

— Nie powinno się mówić takich rzeczy kobiecie, która prowadzi samochód, — zawołała śmiejąc się, — w przeciwnym razie gołowa jestem na jechać na tego motocyklistę i jadąc z nim damę.

— Te nie jest dama, lecz waliza. Motocykl zwalniał biegu, w miarę, jak zbliżał się do rozjazdnych dróg, zdawało się, że jadący w nim młodzieniec waha się, co do wyboru drogi. Wreszcie zatrzymał się. Betty zatrzymała samochód, spojrzała na zegar.

— Czy mogę panu pomóc? — zapytała.

Młodzieniec był bardzo pięknym, czy wystarczy mi benzyny na taki ków róż.